

Moholy-Nagy Művészeti Egyetem

Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Doktori Iskola

MAB-kód: D123

Az akkreditációs monitoreljárásban közreműködő
látogató bizottság jelentése

*A MAB Testülete 2023. október 20-i ülésén hozott
2023/8/IX/2. sz. határozat melléklete*

Tartalomjegyzék

I. Előzmények.....	3
II. A látogató bizottság javaslata az akkreditációt illetően.....	3
III. A monitorfeltételekkel kapcsolatos intézkedések értékelése	3
ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika.....	3
ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése	5
ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés	5
ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése.....	5
ESG 1.5 Oktatók	6
ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások	7
ESG 1.7 Információkezelés.....	7
ESG 1.8 Nyilvános információk.....	8
IV. Látogató Bizottság.....	9
V. Melléklet.....	10
V.1 Értékelőlap	10

I. Előzmények

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (továbbiakban: MAB) a felsőoktatási minőségbiztosítás európai sztenderdjei (Standards and Guidelines in the European Higher Education Area, ESG) alapján értékelte a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemen működő Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Doktori Iskola (D123) minőségbiztosítási rendszerét. Ennek eredményeként a MAB Testülete 2021/6/IX/1/3. sz. határozatával 2023 nyarán lefolytatandó monitorvizsgálat mellett akkreditálta 2026. június 25-ig.

A doktori iskola határidőre megküldte a monitoreljáráshoz szükséges beszámolót.

II. A látogató bizottság javaslata az akkreditációt illetően

A Látogató Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) a DI által benyújtott monitorbeszámoló, és az ahhoz kapcsolódó dokumentumok áttekintése alapján nem találta szükségesnek kiegészítő helyszíni látogatás/online interjúk lefolytatását, viszont a beszámoló kiegészítéseként adatszolgáltatást kért az ESG 1.1 sztenderdponthoz kapcsolódó monitorfeltételeket illetően.

A Bizottság megállapítja, hogy az egyetem és a DI a Bizottság jelentésében megnevezett hiányosságokat túlnyomó részben kiküszöbölte, ill. a megtett intézkedések előre mutatnak.

A Bizottság az előírt tizenhét monitorfeltétel teljesítését nyolc esetben megfelelőnek, nyolc esetben részlegesen megfelelőnek és egy esetben nem megfelelőnek találta. Megjegyzendő, hogy a megfelelt szint alatt értékelt fejlesztések teljesítése nem igényel jelentősebb erőfeszítést, az akkreditáció érvényességének fenntartását nem befolyásolja.

A Bizottság az egyes monitorfeltételek értékelésénél jelezte további észrevételeit és javaslatait, amelyek támogatólag kívánnak hozzájárulni a megkezdett fejlesztési tevékenységhez.

A Bizottság a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Doktori Iskola monitorbeszámolóját elfogadja és javasolja az akkreditációs hatály fenntartását.

III. A monitorfeltételekkel kapcsolatos intézkedések értékelése

ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika

A MOME menedzsmentje határozott lépéseket tett minőségbiztosítási tevékenységeinek fejlesztése érdekében. Megkezdte a működési tevékenységeinek folyamat alapú rendszerbe foglalását, amelyhez nagyszabású dokumentációs és szervezeti átalakításokat hajtott végre. A monitorfeltételként meghatározott ESG-kritériumrendszer és PDCA-elv érvényesítésének szükségessége kapcsán megállapítható, hogy azokra kellő figyelemmel volt az intézmény, de

a gyakorlatban történő alkalmazásuk még nem tekinthető teljeskörűnek. A Minőségbiztosítási Kézikönyv felépítését tekintve teljeskörűség állapítható meg az ESG kritériumrendszer figyelembevételét illetően, viszont a PDCA ciklus lépéseiből az utolsó lépés, azaz a visszacsatolásra vonatkozó lépés nem látszik még egyértelműen rendezettnak. Ez nem jelenti azt, hogy a működésben már ne lennének erre irányuló jó gyakorlatok, de egyelőre azokról még nem állnak rendelkezésre értékelhető információk. A DI saját értékelő beszámolójában is úgy fogalmaz, hogy „Az ellenőrzés, visszacsatolás rendszere folyamatos fejlesztést igényel.” Javasolt tehát a jövőben ezt a megkezdett minőségfejlesztési tevékenységet teljeskörűvé fejleszteni.

Mindezek alapján az e pontban rögzített monitorfeltétel teljesülése részlegesen megfeleltnek értékelhető.

A következő monitorfeltétel kapcsán, miszerint „Mérhető minőségcélok megfogalmazása szükséges indikátorok hozzárendelésével, és gondoskodás azok folyamatos nyomon követéséről.” a rendelkezésre bocsájtott dokumentumok alapján az állapítható meg, hogy a DI az intézményi OKR (Objectives & Key Results) rendszerét alapul véve megfogalmazta saját OKR-it. Ezek alapján az látszik, hogy a DI 4 stratégiai területen fogalmazta meg a saját maga számára az elérendő célokat és eredményeket, amelyeket alábontott további akciókra és hozzárendelte a kapcsolódó intézményi OKR-hez. Rögzítésre kerültek a célértékek, valamint az ellenőrzési pontok és az illetékes felelősök is. Így egy teljes minőségcél tervezési kör rajzolódik ki, de a DI által készített monitorbeszámolóban mindösszesen 1 minőségcél került dedikáltan megfogalmazásra, előtte 4 OKR és 5 indikátor került felsorolásra terv/tény értékek nélkül, ami nem volt egyértelmű és átlátható. De a pótlólagosan megküldött dokumentumokból már világosan kirajzolódott az intézményi és a DI szintjén megvalósuló minőségcél tervezési folyamat.

Mindezek mellett az intézmény létrehozott egy olyan online felületet is, ahol az oktatók, a doktoranduszok és a menedzsment tagjai rögzítik az elvégzett szakmai tevékenységeiket, amely az indikátorok nyomon követésében nyújt segítséget. Ez az intézkedés egyértelműen egy jó gyakorlatként azonosítható, ami követendő példa is egyben akár más területeken is.

Mindezek alapján az e pontban rögzített monitorfeltétel teljesülése megfeleltnek értékelhető.

Egyéb észrevétel, további fejlesztési javaslat:

Az még megoldandó feladatként jelezhető az intézmény számára, hogy a jelenlegi minőségkultúrához kapcsolódó minőségbiztosítás, minőségirányítás, minőségfejlesztés, minőségügy fogalmak erősen keverednek, nincs következetes fogalomhasználat, valamint a minőségügyi dokumentációs rendszer indokolatlanul nagyfokú tagoltságot, ebből eredően átfedéseket mutat, redundanciákat idéz elő: Minőségfejlesztési terv, Minőségbiztosítási Kézikönyv, Minőségügyi Szabályzat. Megfontolásra javasolt az ezen dokumentumokban

foglalt minőség fogalmak egységesítése, és a következetes alkalmazás feltételeinek biztosítása, azok nyomon követése. Ez a széttagoltság és következetlen fogalomhasználat a minőségbiztosítási szervezrendszer kapcsán is azonosítható – minőségirányítási vezető, minőségbiztosítási referens, folyamatfelelős – megnevezések olvashatók a vonatkozó dokumentumokban.

Ezek mellett a DI változatos fogalomhasználata bizonyítékkul szolgál a minőségüggyel kapcsolatos diverzifikált gondolkodására. Mindezek elősegíthetik az egyetem minőségcéljainak megfelelő absztrakciós szinten való értelmezését a fentiekben taglalt javaslatok megfontolását követően.

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése

Azáltal, hogy a DI bővítette kurzuskínálatát, illetve, hogy a kutatási módszerek, empirikus módszertanok és angol nyelvű tudományos írás megismertetésére nagyobb hangsúlyt fektetett, így elkerültek a mesterszakos ismeretek ismétlését, ugyanakkor erősebb fogódzót nyújtanak a tudományos mű elkészítéséhez mind a PhD-, mind a DLA-képzésben résztvevő tanulók számára. A kurzusválasztékra vonatkozó monitorfeltétel teljesítése *megfeleltnek* értékelhető.

Ugyanakkor nem világosan körül határolhatóak, néhol ellentmondást mutatók a DLA- és a PhD-képzésre vonatkozó lépések, azaz a két képzés hangsúlyait tekintve eltérő, specifikus képzési terv fokozatos bevezetése, amely egyszerre célozza az egységesítést („kettős identitás” kialakítása; kimeneti elemek kölcsönös integrálhatósága) és a különbségtételt. Utóbbi a monitorbeszámoló alapján legfőképpen a disszertáció terjedelmében és a publikációk számában mutatkozik meg. A DI ezen minőségbiztosítási monitorfeltételnek *részlegesen megfelelt*.

ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés

A Bizottság ezen a területen nem fogalmazott meg monitorfeltételt.

ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése

A DI a felvételi pontozás elveit szabályzatban rögzítette, meghatározta az egyes teljesítményekért adható minimum és maximum pontokat (ld. Doktori Szabályzat 9.

melléklet). Ugyanakkor nem látható a felvételhez szükséges minimum elérendő pontszám vagy a DI szabályzatához igazodó százalékos arány. A DI monitorbeszámolója értelmében „Az adható minimum és maximum pontszám a felvételi bizottság létszámától függően változhat (min. 3 fő)”. Ebben a formában ez nem megfelelően részletes tájékoztatás, ezért a DI-nek egyértelműen rögzíteni kell a minimum elérendő pontszámot. A monitorfeltétel teljesítése a fentiek okán részlegesen megfeleltnek értékelhető.

A DI a publikációs követelményeket és azok egyes részei kreditértékét rögzítette a Doktori Szabályzata 5. mellékletében. A DI is jelezte, hogy feladata még az említett elvárások és kreditértékek Képzési Tervben történő rögzítése is, amivel a Bizottság egyetért. A monitorfeltétel teljesítése, a pótlás mellett, megfeleltnek értékelhető.

A DI még készíti a komplex vizsga elméleti részéhez szükséges referencia irodalomlistát. Ennek okán a monitorfeltétel teljesítése részlegesen megfeleltnek értékelhető.

A DI rögzítette szabályzati szinten is, hogy a komplex vizsga eredményét minden esetben, még a vizsga napján hirdesse ki az adott bizottság. A monitorfeltétel teljesítése megfeleltnek értékelhető.

A DI a komplex vizsga ismételtetésének szabályozását nem javította a hazai szabályozási keretekhez. A Képzési Terve alapján a „*Sikertelen komplex vizsga esetén a kizárólag a vizsga elméleti része ismételhető.*”; Doktori Szabályzata alapján „*A vizsga disszertációs része sikertelenség esetén nem ismételhető.*”. Az Nftv. 72. § (5) bekezdése az Országos Doktori Tanács hatáskörébe utalja a komplex vizsga szervezési elveinek meghatározását, ami alapján biztosítani kell a hallgatónak a javítási lehetőséget mindkét vizsgarész (elméleti és disszertációs) esetében. Ennek okán a monitorfeltétel teljesítése nem megfeleltként értékelhető.

A DI pontosította a Doktori Szabályzatában a fokozatszerzési eljárási díj kivethetőségét, ugyanakkor ez még így is pontatlan, mivel a díjmentesség a hallgatói jogviszony fennállásához kötött. Természetesen ez az intézmény oldaláról lehet szándékos szabályozás is. A monitorfeltétel a fenti megjegyzéstől függetlenül is megfeleltnek értékelhető.

ESG 1.5 Oktatók

A DI oktatóinak leterheltségének csökkentésére a közelmúltban új óraterhelési és kreditterhelési mérési rendszer kidolgozását kezdte meg az intézmény vezetése a HR igazgatóval. A témavezetettek számát (társtémavezetőként is) korlátozták 6 főre, illetve a doktori témavezetés kontaktórai arányosan beszámítanak az egyetemi kötelező óraszámba. A monitorbeszámoló alapján a DI igyekszik bővíteni a témavezetők körét nemzetközi témavezetők és fiatal, fokozatot szerzett kollégák bevonásával. Mégis mindennek hatása jelen

eljárás során egyelőre nem vizsgálható. A DI ezen minőségbiztosítási monitorfeltételnek részlegesen megfelelt.

Ugyanakkor jó gyakorlatként kiemelendő, hogy a DI motivációs rendszert, azaz egy háromlépcsős témavezetői díjazást dolgozott ki annak érdekében, hogy több témavezetőt vonjanak a képzésbe és enyhítsék a témavezetők túlterheltségét. A DI ezen minőségbiztosítási monitorfeltételnek részlegesen megfelelt.

Az oktatói és/vagy művészeti tevékenységet végző törzstagokra vonatkozó MTMT-adatbázis naprakész vezetése, portfólió elérése egyelőre csak részlegesen teljesült. Bár az Országos Doktori Tanács honlapján a törzstagok tevékenysége frissítésre került, a művészeti tevékenységekre vonatkozó adatok részlegesek, a DI alhonlapján és a MOME munkatársak fülön még nem/hiányosan töltötték fel az oktatói bemutatkozókat, a művészeti tevékenységet tagláló portfólió egyelőre nem elérhető. A DI ezen minőségbiztosítási monitorfeltételnek részlegesen megfelelt.

ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások

A Bizottság ezen a területen nem fogalmazott meg monitorfeltételt.

ESG 1.7 Információkezelés

A rendszeres és dokumentált igény-és elégedettségmérés megvalósítása érdekében az Egyetem 2023. tavaszi félévében pilot jelleggel elindította a doktoranduszok számára is elérhető Egységes Oktatók Hallgatói Véleményezése rendszert. A rendszer fejlesztése az alkalmazói visszajelzések alapján a jelen, 2023/24. tanévben zajlik. Emellett a DI az új Képzési Tervhez kapcsolódóan, felelő rendszerben, szintén a jelen 2023/24-es tanév első szemeszterét követően vezeti be a kurzusok értékeléséhez kapcsolódóan saját igény- és elégedettségmérő kérdéssort, amelynek fejlesztése szintén folyamatban van. A DÖK is végez elégedettségfelmérést a doktoranduszok körében, azonban a külső partnerekkel kapcsolatos ezirányú tevékenységekről nem esik szó a monitorbeszámolóban, ami továbbra is még megoldandó feladatként áll a DI előtt.

Az Egyetem létrehozta az Adattudományi és Digitalizációs Központ, amely segíti a jövőben a szervezeti egységeket – beleértve a doktori iskolát is – az adatgyűjtésben és kezelésben. A Központ feladatai közé tartozik az oktatói, kutatói és hallgatói művészeti és tudományos aktivitás rögzítésére létrehozott online felület fejlesztése, az abból kinyerhető adatok alapján statisztikák és teljesítmény mutatók elkészítése.

Felmenő rendszerben látszik tehát biztosítottnak a különböző adatok és információk rendszerezett gyűjtésének lehetősége, amelynek eredményességét majd a későbbiekben lehet csak objektíven megítélni. Törekedni kell a megkezdett igény- és elégedettségmérések rendszerszintű alkalmazására, amelynek során keresni kell a külső partnerek mind szélesebb körű bevonásának lehetőségeit.

Mindezek alapján az e pontban rögzített monitorfeltétel teljesülése részlegesen megfeleltnek minősíthető.

ESG 1.8 Nyilvános információk

A DI honlapján egyértelmű tájékoztatást nyújt a felvételi pontozásról, ugyanakkor az ESG 1.4 sztenderdpont alatt rögzítettekhez igazodva, fontos, hogy az elérendő minimum pontszámmal kiegészüljön a nyilvános tájékoztatás. A monitorfeltétel teljesítése, fenti megjegyzéssel, megfeleltnek értékelhető.

Az egyéni felkészülőknek szóló tájékoztató dokumentum alapos, ugyanakkor a DI honlapján kevésbé egyértelmű helyen lelhető fel (Dokumentumok/Doktori Képzés). Javasolt a felvételi/jelentkezési információk között elhelyezni, mivel ez is egy belépési lehetőség a képzésre, a már tapasztaltabb jelentkezőknek. A monitorfeltétel teljesítése, fenti megjegyzéssel, megfeleltnek értékelhető.

A DI irányába kérés volt, hogy a doktori képzést szabályozó dokumentumokat ne szkennelt, hanem például kereshető pdf-formátumban tegyék elérhetővé a honlapon. A DI honlapját áttekintve a monitorfeltétel teljesítése megfeleltnek értékelhető, 1-2 rövidebb tájékoztatótól eltekintve. A Bizottság javasolja, hogy mivel intézményi szinten egybeolvasztották az egyetemi Doktori Szabályzatot a DI Működési Szabályzatával, fontos lenne, ha ezt a dokumentum címlapján jeleznék (mivel a Kormányrendelet előírja mindkét dokumentum elérhetőségét). Mindemellett fontos lenne, ha a DI honlapjáról elérhető lenne a szabályzat 2023. évi verziója.

IV. Látogató Bizottság

A Bizottságot a MAB Testülete nevezte ki 2021. február 26-i ülésén, és a következő tagokból áll:

Tagok:

Miskolciné Mikáczó Andrea egyetemi docens, Magyar Agrár-és Élettudományi Egyetem

Szabó Annamária doktoranda, Eötvös Loránd Tudományegyetem

Dányi Beatrix szakreferens, MAB Titkárság

A Bizottság elnöke – Prof. Dr. Wesselényi-Garay Andor (Magyar Művészeti Akadémia) – és tagja – Prof. Dr. Szegedy-Maszák Zoltán (Magyar Képzőművészeti Egyetem) –nem tudta vállalni a monitoreljárársban való részvételt.

A MAB Titkárság belső továbbképzése és tudásmegosztás céljából, a monitoreljárársban részvételre kijelölt kolléga: Horváth Gergely, belső minőségbiztosítási ügyvivő, MAB Titkárság

V. Melléklet

V.1 Értékelőlap

SZTENDERD	Monitorfeltételek a MAB Testület 2021/6/IX/1/3. sz. határozata alapján	MEGFELELT	RÉSZLEGESEN MEGFELELT	NEM FELEL MEG
1.1 Minőségbiztosítási politika	A minőségbiztosítási és működési tevékenységeket szabályozó dokumentumokban az ESG-kritériumrendszer és a PDCA-elv teljes körű érvényesítése szükséges.		X	
	Mérhető minőségcélok megfogalmazása szükséges indikátorok hozzárendelésével, és gondoskodás azok folyamatos nyomon követéséről.	X		
1.2, 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése	A művészeti kutatás gyakorlatához jobban illeszkedő a jelenlegi DLA-és PhD-képzésre egységes képzési tervtől, hangsúlyait tekintve, eltérő képzési terv – akár fokozatos – bevezetése, akképp, hogy a DI multidiszciplináris jellege ne sérüljön.		X	
	Fontos olyan kurzusválasztékot biztosítani, ami elkerüli a mesterszakos ismeretek ismétlését.	X		
1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése	A felvételi pontozásának elveit szabályzatba kell foglalni, meg kell határozni az egyes teljesítményekért adható minimum és maximum pontokat, valamint a felvételhez szükséges minimumpontszámot.		X	
	Szükséges a publikációs követelmények és azok egyes részei kreditértékének (pl. tanulmány, esszé, nagyobb terjedelmű bírálat) lefektetése a Képzési Tervben, amely az egyes diszciplínák megjelenési sajátosságainak és lehetőségeinek figyelembevételével egyformán teljesíthető elvárásként áll a doktoranduszok előtt, valamint támpontot ad a teljesítményt jóváhagyó személyeknek.	X		

SZTENDERD	Monitorfeltételek a MAB Testület 2021/6/IX/1/3. sz. határozata alapján	MEGFELELT	RÉSZLEGESEN MEGFELELT	NEM FELEL MEG
	A DI jelölje ki a komplex vizsga elméleti része alatt számonkérhető tantárgyakat, témaköröket, melyek listáját a Képzési Tervében rögzít.		X	
	A DI ügyeljen arra, hogy a komplex vizsga eredményét minden esetben, még a vizsga napján hirdesse ki az adott bizottság. A DI Működési Szabályzatát ennek megfelelően módosítani szükséges.	X		
	A komplex vizsga ismételtetésének szabályozását javítani szükséges a Működési Szabályzatban, a Kormányrendelet 12/A. § (4) bekezdésének megfelelően.			X
	Az Nftv-hez igazodva, szükséges a fokozatszerzési eljárási díj kivethetőségének pontos definiálása a szabályozó dokumentumokban.	X		
1.5 Oktatók	Intézményi szinten csökkenteni szükséges a DI-ben oktatók leterheltségét.		X	
	Motivációs rendszer kidolgozása szükséges annak érdekében, hogy több témavezetőt vonjanak a képzésbe és enyhítsék a témavezetők túlterheltségét.		X	
	A törzstagok esetében naprakészen kell vezetni az MTMT-adatbázist, a művészeti tevékenységet végző törzstagok portfóliójáról pedig a DI honlapján kellene tájékoztatást nyújtani.			X
1.7 Információkezelés	Rendszeres és dokumentált igény- és elégedettségmérés bevezetése szükséges a belső és külső partnerek mind szélesebb körében, és ezzel párhuzamosan a mérési kultúra fejlesztése is indokolt.		X	

M A B
MAGYAR FELSŐOKTATÁSI
AKKREDITÁCIÓS BIZOTTSÁG

SZTENDERD	Monitorfeltételek a MAB Testület 2021/6/IX/1/3. sz. határozata alapján	MEGFELELT	RÉSZLEGESEN MEGFELELT	NEM FELEL MEG
1.8 Nyilvános információk	Fontos, hogy a felvételi pontozásról a DI nyújtson egyértelmű tájékoztatást a honlapján.	X		
	Az egyéni felkészülők felvételi kritériumairól a DI nyújtson tájékoztatást a honlapján.	X		
	Fontos, hogy a doktori képzést szabályozó dokumentumokat ne szkennelt, hanem például kereshető pdf-formátumban tegyék elérhetővé a honlapon, a keresést és tájékozódást megkönnyítendő.	X		